

UST

Umhverfisstofnun

Environment and Food Agency of Iceland

☒ Suðurlandsbraut 24
IS-108 Reykjavík, Iceland

☎ (+354) 591 2000
Fax (+354) 591 2010

umhverfisstofnun@ust.is
www.umhverfisstofnun.is

Hafnarfjarðarbær
Heiðbjört Guðjónsdóttir
Strandgötu 6
220 Hafnarfjörður

Reykjavík, 13. maí 2008
Tilvísun: UST20080200079/ksj

Deiliskipulag við Reykjanesbraut, Hafnarfirði. Frá Áslandi að Hellnahrauni I

Vísað er til erindis Hafnarfjarðarbæjar, dags. 8. febrúar. sl. þar sem óskað er umsagnar Umhverfisstofnunar um deiliskipulag við Reykjanesbraut í Hafnarfirði. Deiliskipulagssvæðið nær yfir framtíðar vegstæði Reykjanesbrautar og breikkun hennar frá Áslandi I að iðnaðarsvæðinu við Hellnahraun I, sem og aðliggjandi götur og svæði sem framkvæmdin tekur til.

Umhverfisstofnun gerir eftirfarandi athugasemdir við deiliskipulagstillöguna og umhverfisskýrslu. Athugasemdirnar eru samhljóða athugasemdum sem stofnunin gerði við frummatsskýrslu vegna breikkunar Reykjanesbrautar, en framkvæmdin er háð mati á umhverfisáhrifum.

Hljóðvist

Í umfjöllun um hljóðvist í umhverfisskýrslu með deiliskipulaginu segir m.a.:

„Að teknu tilliti til mótvægisáðgerða fyrir árið 2024 er talið að áhrif deiliskipulagsins á hljóðvist við hús í Fagrahvammi, Suðurhvammi og við Vallarbarð verði jákvæð í ljósi viðmiða, umfangs og einkenna áhrifa en neikvæð á syðsta hluta Hvaleyrarskóla, við eitt hús við Bjarkavelli og tvö hús við Blikás sunnan Reykjanesbrautar. Annarsstaðar í byggð verða áhrif á hljóðvist óveruleg.“ Sú umfjöllun er ekki í fullu samræmi við umfjöllun um hljóðvist í frummatsskýrslu en þar kemur fram að „þrátt fyrir að hljóðmanir og hljóðveggir minnki dreifingu hávaða frá umferð er hætta á að hljóðstig utan við 9 íbúðarhús [leturbreyting UST] og syðsta hluta Hvaleyrarskóla verði yfir 55 dB(A) viðmiðunarmörkunum.“ Í frummatsskýrslu segir jafnframt: „Hækkun gabíon hljóðmanar upp fyrir núverandi hljóðmön við Vallarbarð og við Suðurhvamm næst vegamótum við Strandgötu hefði í för með sér að íbúar misstu fjallasýn. Ef íbúum finnst minni hávaði frá umferð vega meira en útsýni er mögulegt að hækka gabíon hljóðmönina.“

Í frummatsskýrslu kemur jafnframt fram að sótt verður um undanþágu til heilbrigðisnefndar Hafnarfjarðar- og Kópavogssvæðis vegna þeirra húsa sem um ræðir eftir að frummatsskýrslan hefur verið auglýst í því skyni að fá leyfi til að hljóðstig utan við húsin fari upp fyrir 55 dB(A) viðmiðunarmörkin þegar umferð er orðin 37.000 bílar á sólarhring.

Það er mat Umhverfisstofnunar að miðað við þær aðstæður sem eru á framkvæmdasvæðinu hafi verið sýnt fram á með rökum að erfitt sé að uppfylla 55 dB(A) viðmiðunarmörk við nokkur íbúðarhús og syðsta hluta Hvaleyrarskóla. Umhverfisstofnun telur hinsvegar ekki nóg að leitað verði eftir undanþágu frá ákvæðum reglugerðar nr. 933/1999 um hávaða. Stofnunin telur að grípa eigi til sértækra aðgerða (mótvægisáðgerða) í þeim húsum þar sem fyrirséð er að hávaði fari yfir viðmiðunarmörk í samráði við eigendur, s.s. setja þrefalt gler í glugga, til að tryggja viðunandi hljóðvist innan þeirra.

Eins og fram kemur í umhverfisskýrslu með deiliskipulaginu verða áhrif á hljóðvist á syðstu brautum golfvallar golfklúbbs Keilis neikvæð. Ljóst er að þar verða ekki uppfyllt viðmiðunarmörk fyrir hljóðvist á útivistarsvæðum í þéttbýli, sbr. upplýsingar í frummatsskýrslu. Í frummatsskýrslu segir m.a.: „*Á golfvöllinum verður hljóðstig frá umferð um mislæg vegamót við Krýsuvíkurveg, rampa og hringtorg árin 2012 og 2024 á bilinu 55-60 dB(A) sem er yfir viðmiðunarmörkum á útivistarsvæðum. Erfitt er að minnka hávaða frá umferð á golfvöllinum nema með því að reisa hljóðmön sunnan við hann. Að mati framkvæmdaraðila myndi slík aðgerð raska eldhrauni á svæðinu óþarflega mikið.*“ Umhverfisstofnun vekur athygli á að með þessu eru brotin ákvæði reglugerðar nr. 933/1999 um hávaða. Stofnunin telur að ekki hafi verið sýnt fram á nauðsyn nýrrar vegtengingar frá Reykjanesbraut í nánd við golfvöllinn inn í íbúðarhverfi á og við Hvaleyrarholt. Með því að sleppa þeirri vegtengingu og mislægum gatnamótum norðan Reykjanesbrautar er dregið úr áhrifum á hljóðvist vegna breikkunar Reykjanesbrautar. Einnig er dregið úr áhrifum á eldhraun, sbr. athugasemdir hér að neðan.

Jarðmyndanir

Samkvæmt 37. gr. laga nr. 44/1999 um náttúruvernd njóta eldhraun sérstakrar verndar. Breikkun Reykjanesbrautar mun raska Hvaleyrarhrauni, sem er allvíðáttumikill helluhraunsláki sem rann eftir ísaldalok. Mest eru áhrifin vestast á framkvæmdasvæðinu í nánd við golfvöll Keilis þar sem norðurhluti mislægra gatnamóta við Krýsuvíkurveg er fyrirhugaður og mun þar gengið enn meir á það sem eftir er af eldhrauni.

Í umhverfisskýrslu með deiliskipulaginu segir m.a.: „*Deiliskipulagið mun hafa neikvæð áhrif á nær óraskað eldhraun á vestasta hluta svæðisins. Að mati Umhverfisstofnunar telst verndargildi hrauns við þéttbýli og iðnaðarsvæði mun minna en á strjálbýlum svæðum.*“ Í þeirri umsögn Umhverfisstofnunar sem vitnað er til kemur hvergi fram að verndargildi hrauns í þéttbýli hafi almennt minna verndargildi en hraun á strjálbýlum svæðum. Í umsögn Umhverfisstofnunar um matsskyldu Krýsuvíkurvegar milli Hraunhellu og Hamraness frá 14. desember 2004 segir orðrétt: „*Fyrirhuguð veglagning mun liggja yfir hluta Hvaleyrarhrauns, helluhrauns sem rann eftir ísaldarlok. Hraunbreiðunni hefur talsvert verið raskað með byggingarframkvæmdum á svæðinu og má telja að við það hafi verndargildi hraunsins verið talsvert skert.*“ Umhverfisstofnun vekur athygli á að óraskað eða lítt raskað hraun eða hlutar þess geta í nánd við þéttbýli haft mikið verndargildi, bæði sem jarðmyndun og sem útivistarsvæði. Sem dæmi má nefna Gálgahraun, en það er á náttúruminjaskrá (hluti svæðis nr. 117) og hefur Umhverfisstofnun lagt fram tillögu um friðun þess, sbr. skýrslu stofnunarinnar „*Náttúruverndaráætlun 2004-2008 - Aðferðafræði. Tillögur Umhverfisstofnunar um friðlýsingar*“.

Umhverfisstofnun telur að vert sé að stuðla að verndun þess hluta hraunsins sem enn er eftir lítt raskaður, ekki síst norðan Reykjanesbrautar þar sem um er að ræða umhverfi útivistarsvæðis í þéttbýli. Einnig verði að hafa í huga að þegar hefur verið skipulögð töluverð

byggð ásamt iðnaðar- og athafnasvæðum á hraunsvæðum sunnan Reykjanesbrautar, sbr. staðfest aðalskipulag Hafnarfjarðar . Stofnunin telur því að huga ætti að lausnum sem veita færi á að sleppa mislægum gatnamótum og veltengingum norðan Reykjanesbrautar við Hvaleyrarvöll.

Loftgæði

Umhverfisstofnun vekur athygli á að í umhverfisskýrslu er engin umfjöllun um loftgæði. Stofnunin telur að eðlilegt hefði verið vegna eðlis framkvæmdarinnar að fjalla um þennan þátt í umhverfisskýrslunni.

Beðist er velvirðingar á því hversu lengi hefur dregist að svara erindinu.

Virðingarfyllst

Kristín S. Jónsdóttir
Sérfræðingur

Hjalti J Guðmundsson
Sviðsstjóri

Afrit: Skipulagsstofnun